Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. január 15.
(OR. en)

14994/2/19
REV 2

JAI 1312
DATAPROTECT 302
DAPIX 364
FREMP 177
DIGIT 180
RELEX 1150

FELJEGYZÉS AZ „A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a Tanács
Előző dok. sz.:	14994/1/19 REV 1
Tárgy:	Az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásával kapcsolatos tanácsi álláspont és megállapítások – Elfogadás

1. Az általános adatvédelmi rendelet a 95/45/EK irányelv helyébe lépett. A rendelet célja egyrészt az, hogy előmozdítsa az egyének adatvédelmi jogait, másrészt az, hogy a személyes adatok digitális egységes piacon belüli szabad áramlását elősegítve javítsa az üzleti lehetőségeket.

2. Az általános adatvédelmi rendelet 2016. májusban lépett hatályba, és 2018. május 25-től alkalmazandó.

3. Az általános adatvédelmi rendelet 97. cikkével összhangban a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a rendelet értékeléséről és felülvizsgálatáról. Az első jelentést 2020. május 25-ig kell benyújtania. A Bizottságnak ebből a célból figyelembe kell vennie az Európai Parlament, a Tanács és az egyéb érintett szervek vagy források álláspontját és megállapításait. A Bizottság ezenkívül információkat kérhet a tagállamoktól és a felügyeleti hatóságoktól.

Ennek az értékelésnek és felülvizsgálatnak a keretében a Bizottságnak különösen a következők alkalmazását és hatékonyságát kell vizsgálnia:

- a személyes adatok harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbításáról szóló V. fejezet, különös tekintettel a rendelet 45. cikkének (3) bekezdése szerint, valamint a 95/46/EK irányelv 25. cikkének (6) bekezdése alapján elfogadott határozatokra; és
- az együttműködésről és az egységességről szóló VII. fejezet.

4. A tanácsi álláspont előkészítése céljából az elnökség a tagállamok által tett észrevételek alapján elkészítette a szöveget. A Tanács információcserével foglalkozó és adatvédelmi munkacsoportja (DAPIX) 2019. szeptember 3-án, október 21-én, november 11-én és december 5-én ülésezett a tanácsi álláspont megvitatása céljából.

5. A 2019. december 6-án indított egyszerűsített írásbeli eljárást követően a delegációk egyetértettek a tanácsi álláspontnak az e feljegyzés mellékletében foglalt szövegével.

6. Ennek megfelelően felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy javasolja a Tanácsnak, hogy egyik soron következő ülésén „A” napirendi pontként – az Egyesült Királyság tartózkodása mellett – fogadja el az általános adatvédelmi rendelet alkalmazására vonatkozó, a mellékletben foglalt álláspontját és megállapításait. A Bizottság tájékoztatást kap a Tanács álláspontjáról.

MELLÉKLET

1. Bevezetés

1. 2018. május 25-én alkalmazandóvá vált az általános adatvédelmi rendelet[1], amely hatályon kívül helyezte és felváltotta a 95/46/EK irányelvet. Az általános adatvédelmi rendelet célja olyan szilárd és az eddiginél következetesebb uniós adatvédelmi keret kialakítása, amelyet a szabályok szigorú érvényesítése támogat. Az általános adatvédelmi rendelet kettős célt szolgál, mégpedig egyrészt a természetes személyek alapvető jogainak és szabadságainak, különösen a személyes adatok védelméhez való joguknak a védelmét, másrészt pedig a személyes adatok szabad áramlásának, valamint a digitális gazdaság fejlődésének a lehetővé tételét a belső piac egészében.

2. Az általános adatvédelmi rendelet 97. cikkével összhangban a Bizottság az Európai Parlament és a Tanács elé terjeszt egy első jelentést a rendelet értékeléséről és felülvizsgálatáról. Ennek az első jelentésnek a benyújtási határideje 2020. május 25., azt követően pedig négyévente kell jelentést készíteni.

3. Ennek keretében a Bizottságnak különösen a következők alkalmazását és hatékonyságát kell vizsgálnia:

- a személyes adatok harmadik országokba vagy nemzetközi szervezetek részére történő továbbításáról szóló V. fejezet, különös tekintettel a rendelet 45. cikkének (3) bekezdése szerint, valamint a 95/46/EK irányelv 25. cikkének (6) bekezdése alapján elfogadott határozatokra; és

- az együttműködésről és az egységességről szóló VII. fejezet.

4. Az általános adatvédelmi rendelet előírja a Bizottság számára az Európai Parlament, a Tanács és az egyéb érintett szervek vagy források álláspontjának és megállapításainak a figyelembevételét. A Bizottság ezenkívül információkat kérhet tagállamoktól és felügyeleti hatóságoktól.

---

[1] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet).

5. A fent említett tanácsi álláspontok és megállapítások kidolgozása érdekében a delegációk felkérést kaptak, hogy nyújtsanak be írásbeli észrevételeket[2]. Az információcserével foglalkozó és adatvédelmi munkacsoport (DAPIX) a 2019. október 21-i, november 11-i és december 5-i ülésén megvitatta a tagállamok észrevételeit. Az ezen előkészítő munka alapján kidolgozott tanácsi álláspontokat és megállapításokat ebben a dokumentumban vázoltuk fel és összegeztük. A Tanács nyugtázta továbbá a Bizottság 2019 júliusában elfogadott, „Adatvédelmi szabályok: a bizalom alapja az Európai Unión belül és kívül – mérleg” című közleményét[3] (a továbbiakban: a közlemény). A közleményben a Bizottság egyrészt az uniós adatvédelmi szabályok hatását, másrészt pedig végrehajtásuk további javításának lehetőségeit vizsgálta. Noha a Bizottság úgy véli, hogy az új adatvédelmi szabályok számos tekintetben elérték céljukat, a közleményben olyan konkrét lépéseket is meghatároz, amelyek e szabályok és alkalmazásuk további erősítésére irányulnak.

6. A Tanács véleménye szerint álláspontjait és megállapításait nem célszerű az általános adatvédelmi rendelet 97. cikkének (2) bekezdésében kifejezetten említett témákra korlátozni. A Tanács ezért a Bizottságot arra is ösztönzi, hogy a hamarosan benyújtandó jelentésében az általános adatvédelmi rendelet alkalmazását és hatékonyságát az említett cikkben kifejezetten meghatározottak mellett további szempontok mentén is értékelje és vizsgálja felül. A Bizottságnak ezenkívül tanácsos figyelembe vennie az érintett érdekelt felek tapasztalatait és észrevételeit is. Ez segít majd biztosítani azt, hogy az értékelés a lehető legátfogóbb legyen. Tekintettel az általános adatvédelmi rendelet fontosságára és hatására a folyamatos fejlődésben lévő digitális társadalomban, határozott érvek szólnak amellett, hogy szélesebb körű felülvizsgálatra és további megbeszélésekre kerüljön sor a témában.

7. A Tanács ugyanakkor kiemeli, hogy az általános adatvédelmi rendelet csupán 2018 májusa óta alkalmazandó. Ennek megfelelően valószínűsíthető, hogy az elkövetkező évek során az általános adatvédelmi rendelet alkalmazása terén szerzett tapasztalatok körének bővülésével a tagállamok által felvetett problémák legtöbbje tekintetében javulni fog a helyzet. A tagállamok számára emellett hasznos lenne, ha – különösen az Európai Adatvédelmi Testület részéről – további iránymutatást kapnának, valamint ha lehetőségük nyílna arra, hogy információt cseréljenek a nemzeti gyakorlatokról, értelmezésekről és a bírósági határozatokról.

---

2 12756/19 REV 1.
3 11535/19.

8. A Tanács több részletes észrevételt is megfogalmazott az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásával kapcsolatban. A Tanács ebben a dokumentumban néhány olyan témával foglalkozik, amelyet a tagállamok különösen fontosnak ítéltek. Ezekkel a témákkal a Bizottságnak is megfelelően foglalkoznia kell a hamarosan benyújtandó jelentésében.

2. Általános megjegyzések

9. A Tanács véleménye szerint az általános adatvédelmi rendelet sikeresnek tekinthető. A rendelet kétségkívül fontos mérföldkövet jelent, és olyan eszköz, amely erősíti a személyes adatok védelméhez való jogot, valamint ösztönzi a bizalomteremtő innovációt az Unión belül. Az általános adatvédelmi rendelet emellett az EU-ban és azon kívül egyaránt tovább növelte az adatvédelem fontosságával kapcsolatos tudatosságot.

10. A Tanács elismeri, hogy a nemzeti felügyeleti hatóságok fontos szerepet játszanak az általános adatvédelmi rendelet hatékonysága és következetes alkalmazása szempontjából. A Tanács nyugtázza továbbá, hogy a felügyeleti hatóságok tevékenysége új feladataik ellátásához és új hatásköreik gyakorlásához kapcsolódóan sokkal intenzívebbé vált, valamint hogy számos tagállamban pozitív fejlemények mutatkoztak az e hatóságok számára elkülönített források számottevő növelésével kapcsolatban. A Tanács egyetért a Bizottság azon meglátásával, hogy a tagállamok felügyeleti hatóságai közötti, különösen az Európai Adatvédelmi Testület keretében folytatott együttműködés nagy jelentőséggel bír. Ezt az együttműködést tovább kell erősíteni, ugyanis az kiemelten fontos a kockázatokkal járó, határokon átnyúló adatkezelés felügyelete szempontjából, illetve a több tagállamot érintő, például az úgynevezett nagy technológiai vállalatokkal kapcsolatos adatkezelés szempontjából.

11. A Tanács emellett támogatja a bizottsági közleményben ismertetett azon elképzelést, amely szerint a verseny-, a fogyasztóvédelmi és az adatvédelmi hatóságoknak adott esetben, például a nagy technológiai vállalatok felügyelete terén, együtt kell működniük. A Tanács megjegyzi, hogy e vállalatok jelentős befolyása és üzleti modelljük aggályokat vet fel. Célszerű lenne megvizsgálni és nyomon követni például azt, hogy az érintettek miként gyakorolhatják megfelelőképp jogaikat a nagy technológiai vállalatokkal szemben. Ezért uniós szintű koordinált erőfeszítésekre van szükség a kihívások mértékének a megvizsgálásához, valamint a megoldásukra vonatkozó elképzelések kialakításához.

12. Ezenkívül a Tanács megítélése szerint az adatkezelőknek és az adatfeldolgozóknak további pontosításra és iránymutatásra van szükségük a felügyeleti hatóságok és az Európai Adatvédelmi Testület részéről. A Bizottság hamarosan esedékes értékelő jelentésében ugyancsak hangsúlyozni kell, hogy ahhoz, hogy ennek eleget lehessen tenni, gyakorlati iránymutatások és egyéb megfelelő eszközök széles köre szükséges.

13. Az általános adatvédelmi rendelet 40. cikke szerinti ágazatspecifikus magatartási kódexek kidolgozása megfelelő megoldást jelenthetne az általános adatvédelmi rendelet helyes alkalmazásának az elősegítéséhez. Ezekben a magatartási kódexben kiemelt figyelmet lehetne fordítani az olyan kérdésekre, mint például a gyermekek személyes adatainak védelme vagy az egészségügyi adatok kezelése. A magatartási kódexek jegyzéke, amellyel kapcsolatban folyamatban vannak az egyeztetések a felügyeleti hatóságokkal, hozzájárulhatna az ilyen projektek koordinációjának és támogatásának a javításához. Fokozni kell és tovább kell fejleszteni azokat az intézkedéseket, amelyek az ilyen magatartási kódexek kidolgozásának az ösztönzésére irányulnak.

14. A Tanács ugyanakkor megjegyzi, hogy egyes új jelenségek, különösen a kialakulóban lévő technológiák is új kihívások felmerüléséhez vezetnek a személyes adatok védelme, valamint egyéb alapvető jogok védelme, így például a megkülönböztetés tilalma terén. Ezek a kihívások olyan témákhoz kapcsolódnak, mint például az óriási méretű adathalmazok, a mesterséges intelligencia és az algoritmusok használata, továbbá a dolgok internete és a blokklánc-technológia. Ugyanez vonatkozik az olyan technológiák használatára, mint az arcfelismerés, a profilalkotás új típusai, valamint a „deepfake” technológia. A kvantuminformatika fejlődése szintén kihívást jelenthet a személyes adatok védelme szempontjából. A Tanács ugyanakkor megjegyzi, hogy az ilyen technológiák bizonyos felhasználásai rendkívül előnyösek is lehetnek, és javíthatják az európai polgárok magánéletének a védelmét. A Tanács véleménye szerint ahhoz, hogy lépést tudjunk tartani a kialakulóban lévő technológiákkal, a technológiai fejlődés és az általános adatvédelmi rendelet közötti kapcsolatot uniós szinten folyamatosan figyelemmel kell kísérni és értékelni kell.

15. A Tanács hangsúlyozza, hogy az általános adatvédelmi rendelet a technológiasemlegesség jegyében íródott, és a benne foglalt rendelkezések már most is foglalkoznak ezekkel az új kihívásokkal. A Tanács szerint alapvetően fontos, hogy az általános adatvédelmi rendeletre, valamint általában véve a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jogi keretre a jövőbeli digitális szakpolitikai kezdeményezések kidolgozásának előfeltételeként tekintsünk. A fentiekre tekintettel ugyanakkor a Tanács úgy véli, hogy minél előbb világossá kell tenni, hogy az általános adatvédelmi rendelet hogyan alkalmazandó a fent említett új technológiákra.

3. Nemzetközi adattovábbítás

16. A Bizottság a közleményében megjegyzi, hogy világszintű pozitív tendencia az adatvédelmi szabályok fejlődése. Az Európa Tanács nemrégiben felülvizsgált 108. egyezménye részes feleinek száma egyre nő. Ezzel egy időben világszerte számos országban kerül sor új adatvédelmi jogszabályok elfogadására vagy az adatvédelemre vonatkozó szabályozási keret korszerűsítésére.

17. A Tanács úgy ítéli meg, hogy a megfelelőségi határozatok elengedhetetlen eszközt jelentenek az adatkezelők számára ahhoz, hogy biztonságosan tudjanak személyes adatokat továbbítani harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek részére. A Tanács továbbá e tekintetben kulcsfontosságúnak tartja, hogy a megfelelőségi határozatok a rájuk vonatkozó, többek között az újbóli továbbítással kapcsolatos valamennyi kritériumnak való megfelelésen alapuljanak. A megfelelőségi határozatokat ezenkívül az uniós jognak megfelelően folyamatosan nyomon kell követni és rendszeres időközönként felül kell vizsgálni, ami elengedhetetlen az érintettek jogainak hatékony védelméhez. A Tanács támogatja a Bizottságnak a közleményben kifejezett azon szándékát, hogy élénkíteni fogja a megfelelőségről folytatott párbeszédet az alkalmas fő partnerekkel. A Tanács arra ösztönzi a Bizottságot, hogy vizsgálja meg annak a lehetőségét, hogy új megfelelőségi határozatok elfogadásakor kifejezetten foglalkozzanak a hatóságok részére, illetve a hatóságok között történő átadásokkal. A Tanács továbbá üdvözli, hogy a Bizottság azt tervezi, hogy 2020-ban jelentést készít a 95/46/EK irányelv alapján elfogadott 11 megfelelőségi határozat felülvizsgálatáról.

18. A Tanács megjegyzi, hogy jelenleg mindössze 13 megfelelőségi határozat van hatályban, köztük az EU–USA adatvédelmi pajzsról szóló megfelelőségi határozat. Az adatkezelőnek így személyes adatok harmadik országok és nemzetközi szervezetek részére történő továbbításakor számos esetben az általános adatvédelmi rendelet V. fejezetében biztosított egyéb eszközöket kell igénybe vennie. A Tanács ezért osztja azt a nézetet, hogy fontos megvizsgálni az általános adatvédelmi rendelet V. fejezetében a nemzetközi adattovábbítás céljára meghatározott egyéb eszközök alkalmazását is, amelyek egyes esetekben jobban meg is felelhetnek az egyes adatkezelők vagy adatfeldolgozók igényeinek egy adott ágazatban. A Tanács kiemeli azokat az előnyöket, amelyeket ezen eszközök kínálnak, amelyek magukban foglalnak közhatalmi vagy egyéb, közfeladatot ellátó szervek közötti, jogilag kötelező erejű, kikényszeríthető jogi eszközöket, kötelező erejű vállalati szabályokat, a Bizottság által vagy felügyeleti hatóság által elfogadott és a Bizottság által jóváhagyott általános adatvédelmi kikötéseket, valamint olyan jóváhagyott magatartási kódexeket vagy tanúsítási mechanizmusokat, amelyek együtt járnak a harmadik országbeli adatkezelő vagy adatfeldolgozó kötelező erejű kötelezettségvállalásával.

19. A Tanács megjegyzi továbbá, hogy a harmadik országok részére történő adattovábbításra vonatkozó, a 95/46/EK irányelv alapján kidolgozott általános szerződési feltételeket elfogadásuk óta még nem aktualizálták a végbement fejlemények, köztük az általános adatvédelmi rendelet hatálybalépése figyelembevételével. A Tanács ösztönzi a Bizottságot arra, hogy az adatkezelők és az adatfeldolgozók igényeinek figyelembevétele érdekében a közeljövőben vizsgálja felül és módosítsa ezeket az általános szerződési feltételeket.

20. A tagállamok megjegyezték, hogy hasznos lenne, ha további pontosítást és iránymutatást kapnának az előzőleg említett eszközök némelyikének alkalmazásához. Néhány tagállam rámutatott például arra, hogy megfelelőségi határozat hiányában az adatkezelőnek nehézséget okozhat annak a meghatározása, hogy mi tekinthető az általános adatvédelmi rendelet 46. cikkében említett megfelelő adatvédelmi garanciának. A Tanács véleménye szerint ezzel kapcsolatban üdvözlendő lenne némi pontosítás és iránymutatás, különösen az Európai Adatvédelmi Testület részéről. A Tanács nyugtázza, hogy az Európai Adatvédelmi Testület a kötelező erejű vállalati szabályokkal kapcsolatban már nyújtott iránymutatást. Ezenkívül pontosítani kellene a hatóságok közötti, megfelelő garanciák melletti adattovábbításra vonatkozó minimumszabályokat. Ez azért fontos, mert a tagállamok hatóságainak folyamatosan együtt kell működniük és személyes adatokat kell cserélniük olyan harmadik országok hatóságaival, amelyek az Unióétól eltérő jogi kerettel rendelkeznek.

4. Együttműködési és egységességi mechanizmusok

21. A Tanács véleménye szerint az együttműködési és egységességi mechanizmusok kulcsfontosságú eszközök ahhoz, hogy Unió-szerte biztosítani lehessen a személyes adatok magas és egységes szintű védelmét. E mechanizmusok alkalmazása a közeljövőben várhatóan számos fontos, európai szintű közös döntés meghozatalát és iránymutatás kidolgozását fogja eredményezni, hozzájárulva az általános adatvédelmi rendelet jobb megértéséhez és következetes alkalmazásához, valamint a rendelet alkalmazása terén fennálló eltérések csökkentéséhez.

22. Mindazonáltal annak ellenére, hogy az együttműködési és egységességi mechanizmusok az új szabályozási keret kulcsfontosságú elemeit jelentik és a felügyeleti hatóságoknak együtt kell működniük, a tagállamok jelezték, hogy felügyeleti hatóságaik nehézségeket tapasztaltak e mechanizmusok alkalmazása során. Néhány tagállam emellett felhívta a figyelmet az ezen új mechanizmusokkal járó adminisztratív terhekre és a humán erőforrásokkal kapcsolatos vonatkozásokra, mindenekelőtt pedig az általános adatvédelmi rendelet 60. cikke szerinti határidők következményeire. Egyes tagállamok azt is jelezték, hogy nehézséget okoz, hogy az általános adatvédelmi rendelet nem tartalmaz részletesebb rendelkezéseket a határokon átnyúló esetekben alkalmazandó eljárásokra, továbbá a különféle kritériumokra, köztük pedig elsősorban azokra vonatkozóan, amelyek a panaszoknak a nemzeti eljárásjoggal összhangban való kezelésére alkalmazandók. A Tanács amellett, hogy elismeri, hogy az említett határidők betartása és a nemzeti eljárásjogban meghatározott követelményeknek való megfelelés kihívás elé állítja a felügyeleti hatóságokat, az általános adatvédelmi rendelet hatékony érvényesítése szempontjából fontosnak tartja a 60. cikkben foglalt feltételek teljesítését.

23. A Tanács véleménye szerint még túl korai lenne értékelni az együttműködési és egységességi mechanizmusok működését, mivel ez idáig kevés idő állt rendelkezésre a tapasztalatszerzésre az alkalmazásukkal kapcsolatban. A Tanács ezért arra ösztönzi a Bizottságot, hogy e felülvizsgálat keretében konzultáljon a felügyeleti hatóságokkal és az Európai Adatvédelmi Testülettel. A Tanács emellett ösztönzi az Európai Adatvédelmi Testületet, hogy vizsgálja meg a hatékony munkamódszerek kialakításának kérdését határokon átnyúló ügyekben.

5. A nemzeti jogalkotók mozgástere

24. Az általános adatvédelmi rendelet közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban. Amint arra a Bizottság a közleményében rámutatott, az általános adatvédelmi rendelet egyik legfontosabb célkitűzése az volt, hogy egységesítse a 95/46/EK irányelv alapján fennállt 28 eltérő nemzeti jog alkotta széttagolt jogi környezetet, és ezzel jogbiztonságot nyújtson az egyéneknek és a vállalkozásoknak az Unió egész területén. A Tanács úgy véli, hogy az általános adatvédelmi rendelet nagymértékben hozzájárult ehhez a célkitűzéshez.

25. Az általános adatvédelmi rendelet azonban mozgásteret hagy a nemzeti jogalkotónak arra, hogy az általános adatvédelmi rendeletben foglalt bizonyos szabályok alkalmazásának kiigazítása érdekében konkrétabb rendelkezéseket tartson fenn vagy vezessen be. A mozgástérről az általános adatvédelmi rendelet több cikke rendelkezik. A Bizottság a közleményében jelezte, hogy különös figyelmet fog fordítani a konkrétabb rendelkezéseket érintő ezen mozgástér alkalmazásával kapcsolatos nemzeti intézkedésekre. A Bizottság szerint a nemzeti jogszabályok nem vezethetnek be az általános adatvédelmi rendeleten túlmutató követelményeket, amennyiben nincs mozgástér külön előírások, például az adatkezelésre vonatkozó kiegészítő feltételek meghatározására. A Tanács emlékeztet arra, hogy az általános adatvédelmi rendeletről folytatott tárgyalások során több szempontból szükségesnek tartották megfelelő mozgástér biztosítását a nemzeti jogalkotók számára. Például az általános adatvédelmi rendelet 6. cikkének (2) és (3) bekezdése lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a személyes adatok kezelésére vonatkozó egyes jogalapok alkalmazásának kiigazítása érdekében konkrétabb rendelkezéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be. Az ezzel a mozgástérrel okozott, bizonyos mértékű széttagoltság tehát előre látható volt és indokolt. Ugyanez vonatkozik például a 85. és a 86. cikkre.

26. Több tagállam rámutatott azonban arra, hogy a nemzeti mozgástér esetleg nem szándékolt következményekkel járt, mivel bizonyos mértékben hozzájárult az eredetileg tervezettnél széttagoltabb jogi környezet kialakulásához. Például a nemzeti jogalkotók mozgástere szerepel az általános adatvédelmi rendelet 8. cikkében is, amely a gyermeknek az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokkal kapcsolatos beleegyezési korhatárát 13 és 16 év között határozza meg. Ennek eredményeként a tagállamok eltérő korhatárokat fogadtak el.

27. Bár a tagállamok többsége nem vetette fel problémaként az eltérő korhatárokat, néhány tagállam úgy vélte, hogy az problematikus, és egy egységes korhatár bevezetésének a fontolóra vételét javasolta. A Tanács megjegyzi, hogy ez a széttagoltság a különböző korhatárok tekintetében előre várható volt akkor, amikor az általános adatvédelmi rendelettel kapcsolatos tárgyalások végén megszületett a döntés arról, hogy rugalmasságot biztosítanak a korhatár tekintetében. A különböző korhatárok választásának a 8. cikkben biztosított lehetősége azonban jogbizonytalansághoz vezetett a tagállamok között az alkalmazandó jogot illetően azokban az esetekben, amikor két tagállam nemzeti joga alkalmazandó egyetlen adatkezelési tevékenységre.

28. Azonban a Tanács megállapítja, hogy az általános adatvédelmi rendeletet és az azt kiegészítő nemzeti szabályokat csak rövid ideje alkalmazzák. Számos tagállamban még folyamatban van az ágazatspecifikus jogszabályok felülvizsgálata. Ezért túl korai lenne végleges következtetéseket levonni az EU-n belüli jogi széttagoltság általános szintjéről. Hasznos lenne továbbá jobban megérteni, hogy az általános adatvédelmi rendeletet végrehajtó nemzeti jogszabályok egymást átfedő területi hatálya hogyan érintette az adatkezelőket és az adatfeldolgozókat, és ezek hogyan kezelik az ilyen helyzeteket.

29. A Tanács hangsúlyozza továbbá, hogy meg kell akadályozni az uniós jogi környezet széttagolódását a személyes adatok védelme tekintetében. A személyes adatok kezelésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó uniós irányelveknek és rendeleteknek összhangban kell lenniük az általános adatvédelmi rendelettel vagy adott esetben az (EU) 2016/680 irányelvvel[4] vagy az (EU) 2018/1725 rendelettel[5]. A személyes adatok kezelését érintő politikák kialakításakor megfelelő módon figyelembe kell venni az adatvédelemhez való jogot is.

6. A magánszektorra vonatkozó új kötelezettségek

30. Noha az általános adatvédelmi rendelet némileg csökkentette az adatkezelőkre háruló adminisztratív terhet, bizonyos új kötelezettségeket is keletkeztetett. Az ennek eredményeként megnövekedett munkateher mindenekelőtt a kis- és középvállalkozásokat (kkv-k) érintette. A közlemény szerint bár a helyzet tagállamonként eltérő, a kkv-k azon érdekeltek között voltak, akiknek a legtöbb kérdésük volt az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásával kapcsolatban. Néhány tagállam hasonlóképpen rámutatott arra, hogy egyes jótékonysági vagy önkéntes szervezetek azon szervezetek közé tartoznak, amelyek kihívásokkal szembesültek a dokumentációs követelmények tekintetében.

---

4 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/680 irányelve (2016. április 27.) a személyes adatoknak az illetékes hatóságok által a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése, a vádeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankciók végrehajtása céljából végzett kezelése tekintetében a természetes személyek védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 2008/977/IB tanácsi kerethatározat hatályon kívül helyezéséről.

5 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről.

31. Egyes tagállamok információi szerint a kkv-k elégedetlenek például az adatkezelési tevékenységek nyilvántartásának vezetésére vonatkozó kötelezettségtől való korlátozott eltéréssel. Az általános adatvédelmi rendelet 30. cikkének (5) bekezdése mentesíti a 250 főnél kevesebb személyt foglalkoztató vállalkozásokat vagy szervezeteket az adatkezelési tevékenységekről való nyilvántartás vezetésének kötelezettsége alól, ám olyan feltételek mellett, amelyek csak ritkán alkalmazhatók. A Tanács tudatában van annak, hogy az általános adatvédelmi rendelet kockázatalapú megközelítése a jogalkotó választása volt, ugyanakkor úgy véli, hogy fontos lenne megkísérelni értékelni azt, hogy a gyakorlatban miként valósul meg a jogalkotó szándékai szerinti egyensúly egyrészt a kockázatalapú megközelítés, másrészt annak szükségessége között, hogy a kkv-k sajátos szükségleteit figyelembe vegyék ((13) preambulumbekezdés).

32. Az új kötelezettségek egy másik példája az a kötelezettség, hogy be kell jelenteni a felügyeleti hatóságok részére az adatvédelmi incidenseket, és hogy nyilván kell tartani az ilyen incidenseket (az általános adatvédelmi rendelet 33. cikke). A tagállamoktól kapott információk szerint a 33. cikk alapján uniós szinten eddig tett bejelentések száma jelentős. Ezért úgy tűnik, hogy ez a kötelezettség többletmunkát okozott mind az adatkezelők, mind a felügyeleti hatóságok számára.

33. Bár a (13) preambulumbekezdés arra ösztönzi a tagállamokat és felügyeleti hatóságaikat, hogy e rendelet alkalmazása során vegyék figyelembe a mikro-, kis- és középvállalkozások sajátos igényeit, a Tanács egyetért azzal, hogy hasznos lehet a nemzeti felügyeleti hatóságok vagy az Európai Adatvédelmi Testület által a kkv-k számára nyújtott további iránymutatás és támogatás. Egyes tagállami felügyeleti hatóságok már kidolgoztak célzott iránymutatást és eszközöket a kkv-k számára, hogy választ adjanak kérdéseikre és szükségleteikre. A Tanács hangsúlyozza e hatóságok és az Európai Adatvédelmi Testület szerepét a kkv-k, valamint a jótékonysági vagy önkéntes szervezetek számára nyújtott tanácsadásban, és e tekintetben aktívabb szerepvállalásra ösztönzi őket. A felügyeleti hatóságok gyakorlati eszközöket is kidolgozhatnának annak érdekében, hogy segítsék és megkönnyítsék a kkv-k számára az általános adatvédelmi rendeletnek való megfelelést, ilyen lehet például az adatkezelők és -feldolgozók számára az adatvédelmi incidensek esetén a felügyeleti hatóságok részére történő bejelentésre szolgáló harmonizált formanyomtatvány, vagy az egyszerűsített adatkezelési nyilvántartás.

7. Az Unióban tevékenységi hellyel nem rendelkező adatkezelők vagy adatfeldolgozók képviselői

34. A tagállamok felhívták a figyelmet arra a lehetőségre, hogy az Unióban tevékenységi hellyel nem rendelkező adatkezelők vagy adatfeldolgozók esetleg nem teljesítik az általános adatvédelmi rendeletben meghatározott kötelezettségeiket. E kötelezettségek egyike a 27. cikkben foglalt azon kötelezettség, mely szerint az adatkezelőknek és az adatfeldolgozóknak uniós képviselőt kell kijelölniük. Bizonytalan, hogy a harmadik országokban tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelők milyen mértékben tettek eleget ennek a kötelezettségnek, de a tagállamoktól kapott információk szerint vannak olyan esetek, amikor nem jelöltek ki képviselőt. Hasznos lenne tájékoztatást kapni arról, hogy az Unióban tevékenységi hellyel nem rendelkező adatkezelők vagy adatfeldolgozók milyen mértékben jelöltek ki képviselőt a 27. cikkben előírtak szerint, és hogy a felügyeleti hatóságok milyen lépéseket tesznek e kötelezettség teljesítésének biztosítása érdekében.

35. Továbbá a 30. cikk (2) bekezdése értelmében az adatfeldolgozó képviselőjének nyilvántartást kell vezetnie az adatkezelő nevében végzett adatkezelési tevékenységek valamennyi kategóriájáról, amelyet kérésre a felügyeleti hatóság rendelkezésére kell bocsátania. Nem teljesen egyértelmű, hogy mit tehet a felügyeleti hatóság azokban az esetekben, amikor a képviselő nem tesz eleget kötelezettségének. Egy másik olyan szempont, amelynek tekintetében további vizsgálatra lehet szükség az, hogy a képviselőt milyen mértékű felelősség terheli abban az esetben, ha az adatkezelő vagy az adatfeldolgozó nem teljesíti az előírásokat. Ezért üdvözlendő az Európai Adatvédelmi Testület e tekintetben újonnan naprakésszé tett iránymutatása.

8. Konklúzió

36. A Tanács felszólítja a Bizottságot, hogy hamarosan benyújtandó jelentésében az általános adatvédelmi rendelet 97. cikkében kifejezetten említett V. és VII. fejezeten túlmutató, széles körű áttekintést adjon. Tekintettel az általános adatvédelmi rendelet fontosságára és hatására, határozott érvek szólnak amellett, hogy szélesebb körű felülvizsgálatra és megbeszélésekre kerüljön sor a témában, gondosan figyelembe véve a Tanács, az Európai Parlament és más releváns érdekelt felek, például a felügyeleti hatóságok észrevételeit.

37. Ez a dokumentum felvázolja az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásának és értelmezésének azon kérdéseit, amelyek eddig a legtöbb aggályt vetették fel a tagállamokban. Ezek az aggályok különösen a következőkre vonatkoznak: 1) azok a kihívások, amelyek megfelelőségi határozat hiányában a megfelelő garanciák meghatározásához vagy alkalmazásához kapcsolódnak; 2) az általános adatvédelmi rendelet VII. fejezete szerinti együttműködési és egységességi mechanizmusból, valamint e mechanizmusok erőforrásokat érintő következményeiből eredően a felügyeleti hatóságokat terhelő többletmunka; 3) a jogi szabályozás előre nem látott széttöredezettsége; 4) az általános adatvédelmi rendelet egyes rendelkezéseivel a magánszektorbeli adatkezelőkre és adatfeldolgozókra vonatkozóan bevezetett új kötelezettségek; valamint 5) azok a lépések, amelyeket a felügyeleti hatóságoknak kell tenniük az olyan helyzetek kezelése érdekében, amikor harmadik országokban tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelők elmulasztanak uniós képviselőt kinevezni.

38. Ugyanakkor egyes tagállamok számos kérdést felvetettek az általános adatvédelmi rendelet egyéb rendelkezéseivel kapcsolatban is. Noha a Tanács tudatában van annak, hogy a kérdések száma elsősorban annak tudható be, hogy az általános adatvédelmi rendeletet csak rövid ideje alkalmazzák, a Tanács úgy véli, hogy ezekkel valamilyen módon foglalkozni kell. A Tanács egyetért azzal, hogy a tagállamok által felvetett kérdések közül sok értelmezési kérdés, amelyeket például további iránymutatással lehetne megoldani, bár már rendelkezésre állnak egyes anyagok. A Tanács elismeri azt a szerepet, amelyet az Európai Adatvédelmi Testület és a nemzeti felügyeleti hatóságok játszanak az iránymutatás nyújtásában. Figyelmet kell fordítani különösen a következőkre:

- az általános adatvédelmi rendelet alkalmazása az új technológiák területén, valamint a nagy technológiai vállalatokkal kapcsolatos kérdések;
- gyakorlati eszközök a kkv-k és a jótékonysági vagy önkéntes szervezetek számára, például az adatvédelmi incidenseknek a felügyeleti hatóságok részére történő bejelentésére szolgáló harmonizált nyomtatvány az adatkezelők és adatfeldolgozók számára, vagy egyszerűsített adatkezelési nyilvántartás, vagy más olyan megfelelő eszköz a kkv-k számára az általános adatvédelmi rendelet alkalmazása céljából, amely figyelembe veszi sajátos szükségleteiket;
- a felügyeleti hatóságok közötti hatékony munkaszervezés határokon átnyúló ügyekben; valamint
- az olyan helyzetekkel kapcsolatos kérdések, amikor egy EU-n kívül tevékenységi hellyel rendelkező adatkezelő vagy adatfeldolgozó képviselője nem teljesíti kötelezettségeit.

39. Ezen túlmenően e kérdések és témák közül sok – különösen a nemzeti jogalkotók hatáskörébe tartozó területeket érintők és a kialakulóban lévő technológiákkal kapcsolatos kihívások – tekintetében további megbeszélésekre és tapasztalatcserére lenne szükség a tagállamok és a Bizottság között. Meg kell vizsgálni, hogy mi lenne az ilyen megbeszélések megfelelő fóruma, amely nem lehet átfedésben az Európai Adatvédelmi Testület munkájával.

40. Ami az V. fejezetet illeti, a Tanács arra ösztönzi a Bizottságot, hogy ne csak a meglévő megfelelőségi határozatokat vizsgálja felül, hanem vizsgálja meg azt is, hogy milyen lehetőségek állnak rendelkezésre új megfelelőségi határozatoknak az uniós jog által meghatározott követelményekkel összhangban történő elfogadására, és hogy vizsgálja meg annak lehetőségét, hogy az ilyen határozatok elfogadásakor kifejezetten foglalkozzanak a hatóságok részére, illetve a hatóságok között történő átadásokkal. A Tanács ugyanakkor osztja azt a nézetet, hogy ugyanilyen fontos foglalkozni az V. fejezet alapján rendelkezésre álló egyéb eszközök alkalmazásával, hogy az adatkezelők számára világosabbá váljon az, hogy megfelelőségi határozat hiányában mikor tekinthető úgy, hogy megfelelő garanciák állnak rendelkezésre.

41. A VII. fejezettel kapcsolatban a Tanács megállapítja, hogy az előzőekben leírtak szerinti aggályok merültek fel. A Tanács úgy véli, hogy a felügyeleti hatóságok közötti együttműködést tovább kell erősíteni. Ezzel összefüggésben a Bizottság hamarosan benyújtandó jelentésében foglalkozni kell a nemzeti felügyeleti hatóságok és az Európai Adatvédelmi Testület erőforrásainak relevanciájával. A Tanács úgy véli, hogy a VII. fejezet alkalmazásával kapcsolatos eljárási kihívásokkal is foglalkozni kell. A Tanács arra ösztönzi a Bizottságot, hogy konzultáljon a felügyeleti hatóságokkal és az Európai Adatvédelmi Testülettel.

42. A Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy fennáll a jogszabályi széttagolódás kockázata a tagállamok azzal kapcsolatos mozgástere következtében, hogy az általános adatvédelmi rendeletben foglalt szabályok alkalmazásának kiigazítása érdekében konkrétabb rendelkezéseket tartsanak fenn vagy vezessenek be. Bár ez a mozgástér szándékos volt az általános adatvédelmi rendelet egyes rendelkezéseinek pontosítása tekintetében, és ezért bizonyos széttagoltság indokolt, a Tanács úgy véli, hogy szorosan figyelemmel kell kísérni az ezzel kapcsolatos fejleményeket. Emellett a Tanács szükségesnek tartja, hogy teljes mértékben vegyék figyelembe az adatvédelmi szempontokat és az általános adatvédelmi rendeletet az uniós szakpolitikák és jogalkotás vonatkozó területein.

43. A Tanács véleménye szerint fontos előmozdítani az általános adatvédelmi rendelet által létrehozott európai modellt és biztosítani a jogbiztonságot valamennyi érdekelt fél számára az elkövetkező években. A Bizottságnak ezért jelentésében foglalkoznia kell a fent említett témákhoz kapcsolódó kérdésekkel, és megfelelő eszközöket kell javasolnia azok megoldására. Továbbá a 97. cikk szerinti későbbi jelentések előkészítése céljából a Bizottságnak továbbra is nyomon kell követnie és elemeznie kell az általános adatvédelmi rendelet alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat, különösen az e dokumentumban körvonalazott kérdések tekintetében. A Tanács emellett hangsúlyozza, hogy fontos mielőbb megvizsgálni és világossá tenni, hogy miként alkalmazzák az általános adatvédelmi rendeletet az új technológiákkal kapcsolatos kihívásokra és az hogyan képes választ adni azokra.